

tæk

NR. 1 • APRIL 2017
STRAATGETS KONTOR
ISSN 1903-5330

Læs bl.a. om:

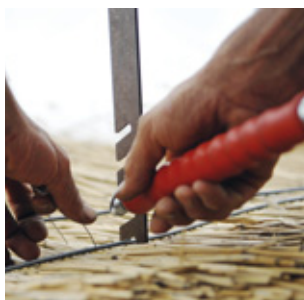
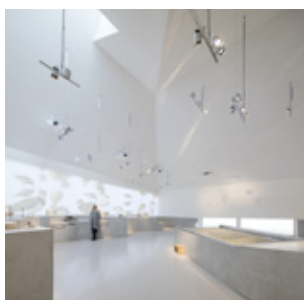
Forsiden: Vadehavscentret er nu færdigt og pryder forsiden af denne udgave af Tæk. Det er et fantastisk flot mesterværk, både arkitektonisk og tækkemæssigt. Den specielle bygning med den store flade af strå og de markante, utraditionelle linjer har helt berettiget fået meget omtale i medierne. Forsidefotoet er taget og bearbejdet af fotograf Adam Mørk for arkitekterne bag Vadehavscentret, Dorte Mandrup Arkitekter.

04

Element-tækning

To arkitektstuderende har et yderst spændende bud på tækning i "kasser" til brug for facaderenovering i større byer

10 Stort tillykke

Vadehavscentret er færdigt, Prins Joachim har åbnet det, og centret fremstår nu som et flot symbol for det moderne stråtag

16 Seniorer på taget

De gamle kan endnu og hjælpe hinanden, når tækkebranchens grand old man be'r om hjælp til sit nye hus

22 Én tækkeskude

Efter sejlads med skiftende kurs og til tider svag motorkraft er en fælles skude nu klar til at lægge fra land med høje ambitioner om ret kurs mod vækst

26 Nyde-sider

Den vestsjællandske ø Lewis rummer masser af smukke landskaber og tækkede huse – men hvad er de tækket med?

STRAATAGETS KONTOR APS ejes af Tækkelaug og Dansk Tækkemandslaug og er støttet af de to laug og Sepatec A/S.

STRAATAGETS KONTOR er branchekontor for tækkemændene og sekretariat for den internationale sammenslutning af organiserede tækkemænd, ITS – International Thatching Society.

FORMÅLET med kontoret er at medvirke til at fordoble antallet af tækkede kvadratmeter i Danmark inden 2023. Det skal ske gennem fagligt udviklingsarbejde, kvalitetssikring, opbygning og formidling af viden, billigere brandforsikringer og markedsføring.

STRAATAGETS KONTOR udgiver bladet TÆK, som udsendes til samtlige tækkemænd i Danmark og Sverige samt til udvalgte målgrupper med interesse for og tilknytning til tækkebranchen.

STRAATAGETS
KONTOR

TÆK udkommer 4 gange årligt ved begyndelsen af hvert kvartal.

Ansvarshavende redaktør og kontakt:

Jørgen Kaarup • joergen@kaarup.eu • T 2125 9188

Grafisk produktion: WERKs Grafiske Hus a|s
Oplag: 600 stk.

I BESTYRELSEN FOR STRAATAGETS KONTOR:

Tækkemand Finn Guld (Formand, valgt af DTL)
Åshøjvej 8, 4600 Køge • T 4015 7156 • post@finnguld.dk

Tækkemand Thomas Gerner (valgt af Tækkelaug)
Hornebyvej b65, 3100 Hornbæk
T 2521 7752 • mail@horneby.dk

Arkitekt MAA Sven Jon Jonsen
Lindevangen 89B, 2830 Virum
T 2011 9711 • svenjonjensen@mail.tele.dk

#sammenervistærkest

AF THOMAS GERNER,
FORMAND TÆKKELAUGET

TILLYKKE til den danske tækkebranche og alle landets tækkemænd.

Fantastisk at være vidne til at de to laug en lørdag eftermiddag i marts begge besluttede at stemme for nye vedtægter, som gør det muligt at fusionere laugene under samme stråtag(!).

Tænk engang – gamle stridigheder og modvilje er endelig lagt bag os, og vi kan nu fokusere på at bruge vores forskellige styrker til fælles bedste.

Forandringsvillighed hos landets tækkemænd og laugenes bestyrelser har gjort dette muligt.

Jeres mod og villighed til forandring er en afgørende grund til, at branchen nu står på tærsklen til en ny stærkere fremtid.

Jeg ser en stor styrke i at vi nu kan samle alle Danmarks dygtige tækkemænd i ét fællesskab med samme målsætning. Nemlig at levere miljøvenlige, bæredygtige og smukke kvalitets stråtage med lang levetid.

Der er mange fordele ved, at branchen nu bliver samlet.

Vi vil fremstå mere troværdige med en skarpere profil i forhold til garantiordning og værdier.

Vi forenkler administrationen og får derved flere midler.

Kommunikationen omkring Straatagets Kontor får en kortere kommandovej og bliver derved mere effektiv.

Jeg ser frem til samarbejdet med Dansk Byggeri.

Et samarbejde med indflydelse på uddannelse af kvalificerede tækkemænd. Tækkemænd som kan løfte fremtidens mange nye stråtage.

Samtidig kan vi hive viden fra Dansk Byggeris vidensbank, få juridisk bistand samt blive opdateret med information om det ny-

este indenfor byggeteknik og bygningsreglement. Information vi har brug for som professionelle tækkemænd.

Jeg er overbevist om, at vi med en styrket branche kan komme endnu tættere på vores vision om at fordoble de tækkede kvadratmeter inden 2023.

Fælles har vi fået nedsat afstandskrav og ændret højdekrav for stråtaget.

Fælles har vi haft fat i arkitekter og bygherrer. De vil alle gerne vælge stråtaget, som er stemplet det mest bæredygtige tag overhovedet.

Vi vil med det fælles laug ganske enkelt stå stærkere i udviklingen og formidlingen af stråtaget og dets mange fortræffeligheder.

Beslutningen om en fælles fremtid har været på vej noget tid, men det sidste år har der været arbejdet intensivt på muligheden. Jeg er oprigtig stolt over at vi på under et år, er nået til et sted, hvor vi nu står arm i arm og er enige om at vi sammen skal forme fremtiden for branchen.

Der ligger fortsat et stort stykke arbejde foran for den nu forenede bestyrelse. Det er nu vi for alvor skal trække i arbejdstøjet, alt imens vi finder fælles fodfæste. Det fælles laugs profil skal de næste par måneder udarbejdes af de ti bestyrelsesmedlemmer fra de to oprindelige laug.

Der er ingen tvivl om at faglighed, uddannelsen og det veludførte stråtag, fortsat har højeste prioritet hos alle bestyrelsesmedlemmer.

Tak for inputs og deltagelse i debatten det seneste år. Jeg håber, at I fortsat vil dele jeres meninger og ideer, så vi sammen kan forme fremtidens tækkelaug.

NYFORTOLKNING AF TÆKKEFAGET

To arkitektstuderende har udviklet et helt nyt bud på renovering og isolering af gamle facader i byerne: Tækkede kassetter, som monteres på f.eks. byhuses gavle og kan tækkes i en hal om vinteren

TEKST, FOTOS OG ANIMATIONER:

LISE HORNEHØJ GARVAL & NANNA HEDENSTED LUNDORF,
STUDERENDE VED DEN KØBENHAVNSKE ARKITEKTSKOLE

Vi er to arkitektstuderende fra Det Kongelige Danske Kunstakademi, Arkitektskolen, i København, der studerer på kandidatprogrammet *Bosætning, Økologi og Tektonik* på Institut for Bygningskunst og Teknologi. På dette program arbejder vi i et krydsfelt mellem forskning og praksis, hvor vi opbygger kompetencer, der gør os i stand til at agere reflekteret med forståelse for det samfund og det etiske ansvar, der knytter sig til arkitektfaget.

Det er altså gennem akademisk vidensopbygning og kunstnerisk praksis, vi, som studerende, finder vores arkitektoniske ståsted. På kandidatprogrammets 3. semester var der indlagt en forskningspraktik, som løb over tre måneder, og her blev man som studerende tilknyttet en tegnestue, der i tæt samarbejde med skolens lærere og vejledere tilrettelagde en opgave. I vores tilfælde blev vi tilknyttet tegnestuen *Vandkunsten*.

PRAKTIK HOS VANDKUNSTEN

Vi var i alt 8 studerende fra instituttet tilknyttet tegnestuen, der kort forinden havde vundet en meget omdiskuteret projektkonkurrence om at bygge et by- og boligkvarter på Amager Fælled i København. I konkurrenceprogrammet stod der, at kvarteret skulle 'indpasse ufri- seret natur'.

Det var en udfordring *Vandkunsten* tog op ved bevidst at arbejde med *nature-based solutions*, altså løsninger, der er inspireret af og integrerer naturen i det byggede. Det var også med dette udgangspunkt, vores opgave blev stillet, som var at indtænke naturen i facader på helt nye måder.

Vi skulle tænke ud af boksen, dog uden at miste forbindelsen til virkeligheden – og, måske vigtigst af alt, ikke glemme æstetikken.

I de første to uger af forskningspraktikken blev der afholdt flere idégenererende workshops, hvor vi, de studerende, inspireret af fundne referencer med *nature-based solutions*, kategoriserede begreber inden for henholdsvis *Teknosfæren*, *Hydrosfæren* og *Biosfæren*.

Derefter lå der en designøvelse i at parre to begreber sammen fra hver sin kategori, og på 10 minutter skitsere en designidé. Idéerne blev efterfølgende diskuteret, vendt, drejet og i nogle tilfælde videreudviklet.

Designøvelsen resulterede i mange kreative og innovative idéer, der udfordrer tanken om, hvordan man får integreret naturen i byen. Gennem øvelsen endte flere af forslagene med at integrere halm og strå, og dette ledte vores tanker over på en studietur til Japan, vi havde været på nogle år forinden.

INSPIRATION FRA JAPAN

Her besøgte vi blandt andet nogle gamle landsbyer i bjergene i den sydlige del af Japan. Bygningerne var flere hundrede år gamle og bygget efter gamle traditioner. I Danmark byggede man i samme periode små kompakte lavloftede huse med så få vinduer som muligt, for at holde på varmen.

I Japan tænkte man byggeriet mere cyklisk. Husene var større, med åbninger, der kunne ventilere huset i de varme sommermåneder. I vinterhalvåret pakkede man husene ind i stråmætter, der på den måde kunne holde på varmen.

I de koldeste og mest snedækkede områder placerede man ydermere mætterne skråt på facaden, så sneen ville lægge sig på dem i store driver og skabe endnu et isolerende lag. Inspireret af studieturen og de mange referencer fra Japan, valgte vi at arbejde videre med begrebet, *en sæsonpræget facade*.

I København bruger kommunen og boligselskaber store beløb på at efterisolere gamle gavle. Vores fokus gennem forskningspraktikken var derfor ikke længere møntet på Amager Fælled, men på et langt større problem:

Kunne vi overføre den japanske byggeskik med en sæsonpræget arkitektur til en dansk kontekst og udvikle et tækket facadeelement til efterisolering af de gamle gavle i København?

HÅNDVÆRKET OG ET HELT NYT BUD

Som arkitektstuderende var det fascinerende at dykke ned i det traditionsrige fag, som tækketage er. De tækkede tage er en væsentlig og karaktergivende del af landbebyggelser i Danmark i dag. Til trods for tagenes og materialets stoflige kvaliteter har dette unikke materiale mistet sit fodfæste i byerne og forblevet et relativt fremmed materiale for arkitekter.

Igennem en arkitektonisk materialeundersøgelse, ønskede vi at nyfortolke denne gamle danske byggetradition og forsøgte at give det et nyt arkitektonisk og æstetisk udtryk. Vi blev hurtigt klar over, at vi ikke kunne arbejde med større tækkede flade i København, uden at løse det brandtekniske.

I dialog med en ingeniør, fandt vi frem til at det ville være lettere at få godkendt den tækkede flade, som facadeløsning, hvis vi inddelte den i mindre elementer. Derfor blev det hurtigt et designparameter, at vi skulle arbejde med mindre kassetter og dermed også gøre det mere håndterbart for tækkeren at arbejde med. Et helt nyt bud på at bruge dette gamle fag.

I gennem hele processen havde vi et samarbejde med Tækkepartner A/S, Orø. Tækkeren, Uffe Steen-Nielsen, som er et familie bekendtskab, var meget villig til at hjælpe os og blev en ekstra vejleder igennem hele processen, hvad enten det foregik over telefonen eller ved møder på Orø. Han gav os en dybere forståelse af teknikken bag de tækkede tage.

Vi fik en indsigt i de problemstillingerne, der præger tækkefaget i dag, og han lod os se nærmere på tækkerør fra Orø. Vi fandt ud af, at der i Danmark kun er få tækkerør, og derfor importeres tækkerør for 40 millioner kroner om året fra Kina og Østeuropa, fordi mængde og kvalitet af danske tækkerør er varierende. De korte tækkerør frasorteres og er et restprodukt, der ikke bliver udnyttet. Vi så derfor et stort potentiale i at udnytte dette restprodukt i vores tækkede facadeelementer.

DET TÆKKEDE ELEMENT

Hjemme på tegnesalen begyndte vi nu at tegne de indledende skitseringer, der senere dannede grundlag for det endelige design. Vi stillede os selv følgende spørgsmål:

Hvad kan materialet?

Hvordan udnytter man materialets isoleringsevne & akustiske egenskaber bedst?

Kan man skabe et facadeelement og dermed en arbejdsproces, der gør det muligt for tækkeren at arbejde indendørs på regnvejrsdage?

Kan man industrialisere tækkefaget?

Til at starte med forsøgte vi at udvikle en kassette og et monteringsystem, der fulgte de grundlæggende principper for tækning. Derefter begyndte vi at udfordre og optimere kassetten design, så arbejdsprocessen for tækkerne tidsoptimeres og materialets egenskaber kom mere til sin ret.

Kassetten design gik derfor mere på tækkerørens og fagets præmisser. I det første designforslag, havde kassetten vandret top og bund, men for at undgå et unødigt hulrum, gav vi kassetten vinklet top og bund. Efter at have diskuteret de tekniske tegninger med Uffe, gik vi på skolens værksted for at lave en Mock-up af kassetten i 1:1.

Efter et par dage på værkstedet kørte vi kassetten til Orø, så Uffe kunne eksperimentere med tækkemetoder. Vi stod på sidelinjen under hele tækkeprocessen, der foregik i Uffes lade, med hjælp fra hans lærling Patrik. Vi fik selv lov til at tage del i processen og afprøvede selv teknikken.

Det gav os en langt større forståelse af håndværket. En forståelse vi ikke kunne have læst os til. Undervejs blev der diskuteret fordele og ulemper ved kassetten design, og mulige forbedringer.

Ud fra de erfaringer vi gjorde os den dag, videreudviklede vi designet. Vi var grundlæggende ikke helt tilfredse med mock-uppens design. Mødet, der ville opstå mellem rammerne på en facade, synes vi var for voldsomme. Det ville "overdøve" det smukke, enkle og helstøbte udtryk, det tækkede element har i sig selv.

FORFRA MED NYT FORSØG

Det største problem var dog de kuldebroer, der blev skabt på grund af rammen på kassetten. Vi ville derfor gerne af med rammen, men den var nødvendig for det ophængningssystem vi havde baseret vores design ud fra. Altså måtte vi forfra med at udvikle et ophængningssystem, der ville fungere uden rammer. Et andet ønske med det nye design, var at anvende mindre materiale til selve kassetten, så den blev lettere og måske vigtigst af alt, ville vi gerne opnå et mere sømløst udtryk, hvor overgangen mellem hvert element blev skjult.

Ved at modulopbygge den tækkede flade, ville tækkefaget ikke længere være sæsonpræget i samme grad som i dag, fordi der kan arbejdes inden døre. Som en naturlig følge af modulsystemet optimeres tiden brugt på reparationer, da man ikke længere er nødt til at fjerne en stor del af den ellers sunde flade, for at udskifte den beskadigede del, som man ser ved reparationer af stråtage.

Det optimerede design er fleksibelt i forhold til udtryk og størrelse. Æstetisk arbejdede vi med det sømløse udtryk, men designet muliggør, at man, hvis ønsket, kan synliggøre, at den tækkede flade består af flere elementer. Ydermere kan designet variere i dybde, og dermed skabe et relief på gavlen eller facaden.

Det nyeste design nåede ikke at blive afprøvet på Orø, men det har et potentiale, som vi gerne vil arbejde videre med, når vi er færdige på arkitektskolen til sommer. Af samme årsag er de nyeste tegninger ikke vist i denne artikel, men kun visualiseringer af hvordan de kunne tage sig ud i bybilledet.

Arkitektstuderende fra Det Kongelige Danske Kunstakademi, Arkitektskolen
Institut for Bygningskunst og Teknologi
Kandidatprogrammet *Bosætning, Økologi og Tektonik*
Lise Hornehøj Garval
Nanna Hedensted Lundorf

Forskningspraktik hos Vandkunsten

I samarbejde med Tækkepartners A/S, Orø
Uffe Steen-Nielsen, tækkemand og Patrik Engman, lærling

For yderligere information kontakt venligst

Nanna Hedensted Lundorf
stud5022@edu.kadk.dk / nannalundorf@gmail.com

KUNDERNE VIL HAVE TÆKKEMÆND MED BYG GARANTI

I 2011 viste en undersøgelse foretaget af YouGov Zapera, at 76 % af dine potentielle kunder foretrækker håndværkere med Byg Garanti. Er du medlem af Dansk Byggeri og Dansk Tækkemandslaug er dit arbejde dækket af Byg Garanti. Det betyder, at du kan bruge Byg Garanti logo og kampagnemateriale i markedsføringen af din egen virksomhed. Er du ikke medlem, så skynd dig at blive det – det betaler sig! Læs mere om fordelene ved at kunne tilbyde Byg Garanti på bygggaranti.dk

BRANDIMPREGNERING PROBLEMER MED AFSTAND TIL SKEL

Her kan MAGMA-FIRESTOP typisk hjælpe til en dispensation.

Vi har Rigtig meget erfaring med manglende afstand til skel.

Ring for hjælp. tlf.: 62219600

www.magma-firestop.dk

KÆMPEROSER OG STORT TILLYKKE

Rosende ord og begejstrede beskrivelser står i kø, efter at Vadehavscentret er åbnet og nu fremstår som et flot symbol for det moderne stråtag

TEKST: JØRGEN KAARUP

FOTOS: ADAM MØRK & RUUD CONIJJN.

Den danske tækkebranche har fået et ikon, et demonstrationsbyggeri, som udenlandske kolleger vil være misundelige over, men mest af alt vil de beundre tækningen på Vadehavscentret, som nu er færdigt og åbnet for offentligheden.

Da avisen Politiken den 8. februar havde det smukke byggeri tværs over den øverste del af forsiden og dernæst en hel forsider på Kultur-tillægget, var Tækkemands-Himmelen næsten nået.

Forsideoverskriften var:

**Genial udstilling på Vadehavscentret,
som er blevet smukt ombygget og udvidet**

Den lange og rigt illustrerede artikel skamroser både udstilling, arkitektur og stråtag med sætninger som "Det bliver en oplevelse af arkitektur og udstillingsdesign i allerhøjeste klasse", "...forrygende bygningsdesign" og videre: "Stråttækningen er en innovativ brug af et af de ældste bygningsmaterialer..."

Vadehavscentret har været i TV-Avisen, i TV 2 og i mange fagblade. Der er flere omtaler i vidt forskellige medier på vej.

Fra Straatagets Kontor skal lyde et meget stort TILLYKKE, især til de tre tækkemestre, der påtog sig den spændende og udfordrende opgave, men lige så meget til Dorte Mandrup Arkitekter for modet til at byde ind med et stråtagsbyggeri og til bygherren, Esbjerg Kommune og de mennesker, der valgte den stråttækte version blandt 40 forskellige bud på et nyt Vadehavscenter.

Tækningen begyndte om torsdagen i uge 5 og var færdigt i midten af juli måned 2016. Tækkemændene Kim Andersen, Arne Klüwer og Ruud Conijn overholdt deres egen tidsplan og afleverede to måneder før tid. Til gengæld var andre håndværkere forsinkede. Bl.a. drillede et helt nyt gulv så meget, at det måtte tages op og skiftes ud.

ROS TIL ARKITEKTEN

Den 2. februar kunne Prins Joachim klippe den røde snor, indhyllet i en strøm af rosede ord: "Stort. Fantastisk. Imponerende. Vanvittigt", skrev Jydske Vestkysten.

"Dagen i dag står i de flotte tillægsords tegn, for det er en exceptionel bygning, der faktisk fremstår endnu bedre, end illustrationerne i sin tid lovede os", sagde Esbjergs borgmester, Johnny Søtrup, der kaldte centrets arkitektur et must see for alle arkitekturelskere.

Prins Joachim værdsatte i både sin tale og under rundturen efter åbningen både centret og Nationalpark Vadehavet. Prinsen sagde bl.a.: "I får en attraktion, der får Vadehavet til at stå frem, og arkitekturen respekterer landskabet og yder landskabet stor retfærdighed."

Tækkemænd er ikke altid særlig imponerede over arkitekter, men i det her tilfælde forholder det sig omvendt:

"Vi er alle tre meget imponerede over, at arkitektens linjeføring holdt hele vejen igennem. Det er godt gået, for der var virkelig mange knæk, skæve kurver, spøjse udhæng og mange andre krævende udførsler", siger Ruud Conijn.

Det var arkitekt Kasper Pilemand fra Dorte Mandrups tegnestue, der slog de endelige streger og var projektleder på byggeriet. Efter åbningen af Vadehavscentret snakkede de tre tækkemestre med både ham og Dorte Mandrup selv. Hun sagde bl.a., at der er to slags projekter af den type, nemlig dem, der ikke klarer mosten i praksis og dem, der gør.

At Vadehavscentret lod sig udføre og levede op til de oprindelige ambitioner er en skøn forening af dristig arkitektur og dygtige, professionelle håndværkere.

*"Selv undersiden af udhænget er blevet beklædt med strå.
Det krævede en studierejse til Holland, hvor man afviste,
at det kunne lade sig gøre. Nu rejser hollænderne den anden vej."*

Politiken, 8. februar 2017

*Disse "juletræer", kroge til at holde stangen,
var uundværlige, siger Kim Andersen.
Også, når der blev tækket næsten nedad,
hjalp juletræerne rigtig godt med til at have styr på stråene.*

Vadehavscentret set i bakspejlet

Tæk har bedt de tre mestre bag tækningen af Vadehavscentret fortælle, hvad de lærte, og hvad der var svært. Her er erfaringer fra Arne Klüwer, Ruud Conijn og Kim Andersen:

HVAD LÆRTE DU?

Kim: At det er godt at søge viden og inspiration hos andre, vi var f.eks. i praktik i Holland. Dernæst skal det omsættes til praksis. Det er vigtigt at kunne samarbejde, lytte til andre og ud fra det finde den bedste løsning, også i samarbejdet med arkitekten

Jeg har arbejdet på store arbejdspladser før, og man skal kunne tænke ud over sin egen næsetip, arbejde på at opnå samme mål. Det kan være svært når andre ikke overholder deres tidsplan, hav tålmodighed og forsøgt at løse problemet konstruktivt.

Det har været utroligt lærerigt at arbejde på et projekt med andre tækkefirmaer. Erfaringsudvekslingerne med Ruud og Arne har været meget spændende og lærerigt. Vores mål, og aftaler er blev overholdt fuldt ud. Det er vigtigt at have på plads inden du går i gang. Herunder skal aftaler om økonomi være på plads.

Ruud: At jeg bør arbejde mere på at læse meget komplicerede tekniske tegninger. Vi er små firmaer, og vi brugte for meget tid på at læse og forstå tegningerne om aftenen. Vi slap godt fra det, men jeg personligt vil gerne forbedre mig.

At vi kan flytte grænser længere mht. det tække-tekniske, end vi tror. Det letter byrden at løfte i flok og dele ansvar. Samarbejde giver flere og mere gennemtænkte løsninger, men det kræver også ydmyghed og fleksibilitet.

Arne: Kim Andersens firmas arbejdes flid, uden at gå på kompromis med kvaliteten, og Ruud Conijns gode ideer og tænken ud af boxen. Dét har jeg lært meget af.

HVAD VAR SVÆREST?

Arne: Det vanskeligste i hele tækkeriet var at beregne/gætte, hvor lang tid det ville tage, at lave mansard-knækkene. Dernæst var specielt hjørnerne en udfordring, især det sidste med mansard-knæk.

Kim: Der var ikke noget der var svært, der var udfordringer, men udfordringer er jo til for at blive løst.

Ruud: At det var umuligt at estimere den fornødne tid for de mange meter svære knæk. Til tider var det frustrerende at slås samtidig mod uret, tyngdekraften, materialets udformning, og vejret.

HVAD VAR SJOVEST OG GJORDE INDTRYK?

Arne: Kim og Ruud har været fantastiske, at arbejde sammen med. På hele holdet har der hele tiden været en god og venskabelig stemning.

Kim: Vi har haft et rigtig sjovt, det har hver dag været en fornøjelse at gå på arbejde.

Ruud: At vi, igennem et halvt år, kunne arbejde, spise og sove sammen, og stadig søger hinanden. At vi oprigtigt og med varme gav hinanden en krammer, når vi mødtes hver mandag morgen og når vi sagde farvel torsdag eftermiddag.

HVAD TAGER JEG MED VIDERE I DIT ARBEJDSLIV?

Kim: Når fundamentet er på plads, må man godt være lidt risikovillig, indgå i et samarbejde og være åben for dem du indgår et samarbejde med. Men udvælg dine samarbejdspartner med omhu. Det er vigtigt, at I har nogenlunde samme værdier og tilgang til udvikling i opgaven. Og at både dine og dine partnerses tækkefaglige kompetence er på plads.

Ruud: Selvtillid i forhold til, at vi er parate til en omstilling mht. fremtidige tækkeopgaver, og en tro at branchen kan stå sammen, som vi stod sammen. Det er meget bedre at løfte i flok end at udkonkurrere hinanden. Og så ta'r jeg stolthed med mig!!!

Arne: Det er med glæde og stolthed, jeg tænker tilbage på projektet. At vi 3 firmaer tilsammen har klaret opgaven. Et mix af målbevidsthed, arbejds-iver, arbejds-kunnen, gode ideer, vilje og optimisme har båret igennem, også på de sureste dage, med slud og regn, også da blev der produceret under presenningerne. Det kom ikke af sig selv.

Jo, vi gjorde det!

Fik Dorte Mandrups smukke linjer og flader til at blive til virkelighed. Det giver mod på noget mere.

Carlo F. Christensen A/S

SEPATEC®
BRANDSIKRING
- SYSTEM

EFFEKTIV BRANDSIKRING TIL STRÅTAG

Med Sepatec kan du tilbyde dine kunder brandsikring med store fordele

HØJ SIKKERHED

Brand udvikler sig
langsommere

LAVT AFSTANDSKRAV

Afstandskrav nedsat
fra 10 til 5 meter

BILLIG FORSIKRING

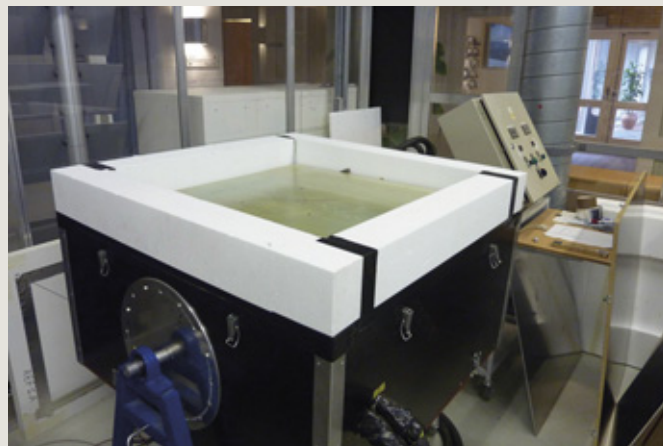
Op til 50% rabat på
brandforsikringspræmien

Vi leverer byggematerialer af høj kvalitet til tækkemænd og stråtagsejere

8638 7666

www.carlofchristensen.dk

Kort nyt

EFTERLYSNING

Jeg mangler gammelt tag på Straatagets Kontor..! Ikke til kontoret, men til at måle isoleringsværdi. Det er en del af TEST-projektet, som – støttet af Realdania – går ud på at dokumentere, hvor meget stråtaget isolerer, så vi forhåbentlig kan få det medregnet, når der laves beregninger over husets klimaskærm.

Idet stråtaget jo bliver tyndere med alderen er det nødvendigt at måle på 5 – 10 stykker gammelt tag. Det skal være tag, hvor I kender alderen.

Det skal skæres ud, så en "stump" tag fylder maks. 78 x 78 centimeter (se foto), fordi det skal ned i den kasse på Teknologisk Institut, som vises på det andet foto.

Jeg vil *meget gerne* have tag, der er f.eks. 20, 30 og 40 år gammelt. Og – hvis muligt: Hvis I skifter tag, som er omkring 50 år, så bevar for Guds skyld noget til målinger.

*Skriv eller ring om det praktiske, afhentning osv.:
Jørgen, tlf. 21 25 91 88, joergen@kaarup.eu*

Spejderstøve tækkes

Det bliver tækkemand Michael Jakobsen, der kommer til at takke vartegnet for spejdernes landslejr i Sønderborg til sommer. To tækkemænd bød på opgaven, og den mest lokale løb altså med ordren. Michael Jakobsen bor i Løjt Kirkeby, Sønderjylland, og glæder sig til opgaven. Den tækkede støvle bliver 12 meter høj og et vartegn for landslejren. Efterfølgende bliver den stående i området, overtaget af Sønderborg kommune, og vil dermed være et varigt vartegn for det tækkede tag.

Tur til England aflyses

Dansk deltagelse i mødet i den internationale tækkklub, ITS, hænger i en meget tynd tråd. 46 havde meldt sig til turen i september, men efter at tilmeldingerne er kommet, har de engelske værter sat kvoter på antal deltagere, fordi de maks. ønsker 100 deltagere.

Danmark har fået 16 pladser. De nu forhenværende laugs bestyrelser mener, at der ingen danskere skal deltage, fordi det vil være svært / umuligt at udvælge deltagerne. På første bestyrelsesmøde i det nye, fælles laug, vil bestyrelsen tage stilling til, om de to medlemmer af ITS-bestyrelsen (Finn Guld og Thomas Gerner) og ITS-sekretær og koordinator (Jørgen Kaarup) evt. skal deltage i mødet i England.

Synspunkter og spørgsmål vedrørende ITS-mødet bedes rettet til Finn Guld eller Thomas Gerner.

To pladser på mansard-kursus

Ved redaktionens slutning var der endnu to pladser på kurset i mansard-tækning. Der er stigende efterspørgsel på lodret tækning til både dele af tage og på facader. Instruktor bliver en af tækkemændene bag Vadehavscentret. Kurset holdes som Amu-kursus på Den jyske Haandværkerskole i Hadsten den 20. og 21. april.

Tilmelding og yderligere information fås hos Ruud Conijn: mail@tag-ruud.dk

Tækkesvendenes landsklub holder årsmøde 21.-22. april 2017

For alle tækkesvende som er medlem af 3F, afholdes der igen i 2017 årsmøde, denne gang på Smålandshavet ved Karrebæksminde.

Vi plejer at have nogle hyggelige dage med gode snakke, hvor det handler om faget og den udvikling og de udfordringer der har været i det forgangne år.

Vi forsøger igen i år om vi kan arrangere en studietur, hvor vi kan se noget interessant som vedrører netop tækk håndværket.

Det er også her vi vælger repræsentanter til bestyrelsen og de forskellige udvalg, som tækkesvendene deltager i.

Endelig er det også på årsmødet at vi vælger de repræsentanter som deltager ved svendepøverne som skuemestre.

Har DU emner som DU godt kunne tænke dig at vi diskuterede, så vil bestyrelsen meget gerne modtage dem inden udgangen af februar 2017, så vi i god tid kan nå at forberede dem og få dem sat på dagsordenen.

Forslag kan indsendes på email: claus.elling@3f.dk, eller anders.thyge@3f.dk

160 ÅRS

ERFARING PÅ TAGET

Fire markante skikkelser i tækkeverdenen fandt sammen igen, da Carlo F. bad om hjælp med at tække sit nye hus

TEKST OG FOTO: JØRGEN KAARUP

Allan Rahbek tækker stadig jævnlgt

Carlo F. Christensen vil gerne bevise, at man kan tække med alt – næsten da...

De kan endnu, seniorerne, hvoraf et par stykker ikke har haft en tækkeskovl i hånden et stykke tid. Og de er stolte: "Se, hvor langt vi er nået på to en halv dag, der er ikke noget i vejen med tempoet", lyder det fra bygherren, Carlo F. Christensen (60), der selv er på taget sammen med de gamle kumpaner, Jens Greve (69), Erling Bach Petersen (67) og Allan Rahbek (68).

På forskellig vis har de fire spillet afgørende roller i spillet om den danske tækkebranches udvikling siden Danmarks første laug for tækkemænd blev stiftet på Aarslev Kro ved Aarhus i 1982. Initiativtagere: Carlo F., Erling Bach og Allan Rahbek. Og Jens Greve kom i bestyrelsen og blev kasserer.

Siden har de skiftedes på forskellig vis til at være involverede og formænd for både det ene og andet laug, og Erling har endog en overgang forsøgt sig med at være formand for Jydsk Tækkemandslaug og næstformand i Dansk, DTL.

TYSKLANDS-EVENTYRET

De har brændt for faget, og de kan li' at være og arbejde sammen igen. De har alle deltaget i Carlos "Tysklandseventyr". Det var dengang, der var masser af arbejde til gode penge at hente på bl.a. den tyske ø Föhr.

Arbejdsudflugterne til Tyskland lagde grunden til livsvarigt kammeratskab, og det blev også det økonomiske fundament for etablering af Danmarks største materialeleverandør, Carlo F. Christensen A/S.

Derfor sagde Jens, Erling og Allan ja til at gi' den en skalle med at få tag over hovedet på Carlos nybygning tæt på fødehjemmet i Hede-gård på Norddjursland.

Tæk besøgte de fire seniorer med tilsammen 160 års erfaring i at tække få dage efter, at de to laug for tækkemænd traf beslutningen om at gå sammen. Derfor er det naturligt at spørge, hvad sådan en flok gamle stridsmænd mener om den sag:

"Jeg er holdt op med at blande mig", siger Erling. "Det er jeg også", siger Jens. "Men der skal jo ildsjæle til for at få det hele til at køre... Det skal jo være nogle, der vil noget for at få ting til at ske, men lad os da håbe, at de kan få det til at fungere", er de to enige om. "Og på et tidspunkt kommer de unge jo til", føjer Jens til.

Det er tydeligt, at de alle fire hellere vil snakke om samværet og fortælle gamle anekdoter end at blande sig i nutidens tækkepolitik.

SJOVT AT VÆRE SAMMEN

"Det er sjovt at være sammen, men det er nu ikke fordi jeg savner tækningen", siger Erling. "Men det er sjovt, det er godt med det sociale. Og så er det interessant, at selv om vi tækker hver for sig og bare lader stykkerne mødes, så kan man ikke se, hvem der har tækket hvor. Det er jo lidt sjovt, at taget får et ensartet udseende".

Der bliver tækket med lidt af hvert, hovedsagelig med temmelig ringe materialer i form af tagrør, som er flere år gamle.

"Det er opfej fra hallen, de sidste tre års opfej", siger Carlo og fortsætter: "Jeg synes, det er både sjovt og interessant i praksis at få afprøvet om al den snak om materialer betyder noget. Jeg mener, at materialernes kvalitet ikke har særlig betydning – det har derimod tækningen.

De vigtigste ting er, om man tækker for kompakt, strammer for meget, laver for faste tage med for korte rør. Det skal heller ikke være for tykt, for luftning er vigtig, meget vigtig."

"Jeg har aldrig haft en klage over mine tage gennem 40 år, og jeg har tækket i al slags vejr med nærmest al slags materiale", siger Jens Greve.

Kaffepausen er slut. Taget kalder. "Bliver vi færdige i morgen" – "nej det tror jeg ikke".

De er nu godt oppe allerede i dag, efter mindre end tre dage sammen. Godt gået af seniorerne. ■

Erling Bach Petersen på taget igen

*Alderspræsident
Jens Greve i aktion*

Tækkebranchen samlet i et laug

For første gang er de danske tækkemænd samlet i et fælles laug, som bl.a. vil arbejde for at sikre kvalitet og dermed kunder på danske hænder

Formændene fremlægger fordele ved at sammenlægge laugene

TEKST: JØRGEN KAARUP

FOTOS: JENS CARL KUNO NIELSEN & MICHAEL H. NIELSEN

Der blev skrevet Danmarkshistorie i tækkefaget på Fangel Kro syd for Odense. Efter mere end tre årtier med to laug for tækkemænd besluttede et særdeles solidt flertal lørdag den 4. marts at fusionere for at samle kræfterne og dermed lægge Tækkelaug og Dansk Tækkemandslaug sammen.

”Fordums uenighed er lagt bag os. Vi kan ikke drive vores uddannelse uden for Dansk Byggeri, som sidder med ved bordet i de organer, der også skal være med til at sikre, at vi i fremtiden har unge, veludannede tækkemænd”, lød det i en fælles udtalelse fra de to laugs bestyrelser til Mester Tidende.

43 tækkemestre mødte op for at vælge, hvilken maskine, der skal ligge i den tækkeskude, der til tider har sejlet med svag kraft og skiftende kurs, fordi det ikke altid har været lige let af blive enige – heller ikke om, hvad man skulle samarbejde om.

KAPTAJN UKENDT

Efterfølgende blev der valgt styrmænd (bestyrelse) til at stå på broen. Hvem kaptajnen bliver vides endnu ikke, lige som skibets navn heller ikke er fundet. Begge dele afgøres formentlig på det første møde i den nu 10 mand store bestyrelse for det fælles tækkelaug. Mødet finder sted 7. april, som er efter Tæk er gået i trykken.

Forud for den historiske beslutning er der gået masser af møder, debatter og faktatjek. Der er skrevet hvidbog, de omkring 90 medlemmer af laugene er blevet involveret i form af informationer og samtaler – og alle danske tækkemænd har haft mulighed for at blande sig

og i sidste ende møde op og give deres mening stemme på afgørelsens dag, som altså blev 4. marts.

Formiddagen gik med orientering fra de to formænd for de nu snart forhenværende laug, og forsamlingen havde lejlighed til at stille spørgsmål til både dem og til direktør Michael H. Nielsen fra Dansk Byggeri.

Flere nævnte fordelene ved at kunne hente hjælp i Dansk Byggeri, både juridisk, ved at holde kurser, belyse faglige spørgsmål og f.eks. i forhold til Arbejdstilsynet. Bo Henriksen fortalte en grim historie om, da hans folk, der tækker på Hvidbjerg Camping, for nylig befandt sig i en razzia med folk fra politi, arbejdstilsyn, Skat, 3 F og Dansk Arbejdsgiverforening.

”Vi fik ikke mindre end fire straks-påbud, men ved hjælp fra Dansk Byggeri fik vi i stedet en stor undskyldning”, fortalte tækkemanden fra Stauning med vanlig sans for både dramatik og humor.

STÅ OG GÅ SAMMEN

Også Henning Johansen kunne berette om hjælp til arbejdsmiljøet fra Dansk Byggeri og om, hvordan han på den måde har sparet en bøde på 40.000 kr. eller mere.

”Det her handler om at stå sammen, arbejde sammen og gå sammen, dét er vigtigt, ikke Dansk Byggeri. Det er som om Dansk Byggeri nu får hele fokus”, lød det fra Jens Kuno, som dermed fik debatten og spørgsmålene drejet over til snakke om udenlandske firmaers indtog i bygge- og tækkebranchen.

De to formænd, Thomas Gerner (t.v.) og Henrik Henriksen

Medlemskontingent og tilbuddet om en billig indfasning til medlemskab af Dansk Byggeri fik også en del tale- og opklaringsstid. (Priser kan ses i Tæk 4, 2016, side 9)

Efter en god og konstruktiv debat var der først frokost og dernæst generalforsamlinger i de to laug. Hos Tækkelaugene stemte 17 ud af 19 stemmeberettigede for at lægge laugene sammen – de to øvrige var blanke stemmer.

FRA FORVIRRING TIL FUSION

Formand Thomas Gerner havde overskriften "Fra navneforvirring til fusion" for sin beretning. Og ja, der er sket en del, siden Thomas Gerner som ny formand fik sagen om DTL's fortørnelse over JTL's navneskift til Tækkelaugene med involvering af advokat præsenteret. Tho-

mas og hele bestyrelsen har det seneste år haft samarbejde som et helt klart mål, og dette mål er nu fuldført ved at lægge de to laug sammen.

Det hold, Tækkelaugene stiller med til den nye, fælles bestyrelse er: Thomas Gerner, Per Ringgaard, Mads Høft, Tonny W. Nielsen og som nyvalgt Henrik Jensen. Ifølge de foreslåede vedtægter for et fælles laug kan der være fra fem til ti medlemmer af bestyrelsen, som – så vidt muligt – skal bestå af repræsentanter fra Jylland, Fyn, Sjælland og Øerne.

Hos Dansk Tækkemandslaug var der enighed om, at sammenlægningen er en god ide, men det kræver formelt vedtagelse på en ekstraordinær generalforsamling, som holdes 7. april.

"Jeg vil her gerne opfordre til at vi alle yder en ekstraordinær tanke og indsats for tækkefagets fremtid. Det vil være et nyt historisk skridt for tækkebranchen, hvis det lykkedes at samle faget" sagde formand Henrik Henriksen i sin beretning. Henrik har været formand i 10 år, og, som han sagde om sin 10'ende årsberetning: "...skal vi tro på alle de positive tilkendegivelser er det også den sidste."

Det hold, Dansk Tækkemandslaug stiller til den nye, fælles bestyrelse er: Henrik Henriksen, Jens Kuno, Karsten V. Hansen, Keld Pedersen og Finn Ole Hansen.

Tillykke til mine ejere om enigheden. Sammenlægningen medfører efter alt at dømme også mere enkle og kortere beslutningsveje for den ansatte på Straatagets Kontor.

En oplagt KUNDEGAVE

Bogen "Naturens eget tag" får rosede ord med på vejen

Med sine 176 sider i stort format er det en bog, der giver inspiration til at bruge stråtaget på nye måder, samtidig med at stråtagets 5.000 år lange historie bliver fortalt.

Fra fortid til nutid er stråtagets og tangtagets kulturelle baggrund med i bogen, der med mere end 200 farvefotos og en række sort/hvide er rigt illustreret.

35 små kapitler, som kan læses uafhængigt af hinanden. Oplagt gave til "kunden der har alt".

” Et must for alle, der interesserer sig for stråtage og arkitektur”

Marcelle Meier,
Restaureringsarkitekt og
vært på DR 1 "Bevar mig vel"

” En flot bog, som vil være et oplagt julegave-emne for alle, der holder af bygningskultur”

Torben Lindegaard Jensen,
formand, Foreningen Straatag

” Fornemt, smukt, flot, gode billeder, gode tekster, gode historier”

Søren Ryge Petersen,
DR 1-vært

” Man kan kun ønske branchen tillykke med så smuk, informerende og veloplagt en udgivelse”

Niels Park Nygaard, lektor,
Arkitektskolen Aarhus

NATURENS EGET TAG

UDSALGSPRIS ved køb af en hel kasse: 100 kr./stk. + moms, inkl. forsendelse. 15 stk. = 1500 kr. + moms, giv som kundegaver og træk fra over drift.

Enkelt eksemplar: www.plusbog.dk 199 kr., inkl. forsendelse. Boghandlerpris: 299,- kr.

Bestilling: Tlf. 21 25 91 88,
joergen@kaarup.eu eller www.straatagetskontor.dk

PÅ KANTEN AF VERDEN

I tusinder af år har en lille befolkning beboet disse stormomsuste klippeøer, Hebriderne ud for Skotlands kyst, hvor der selvfølgelig er stråtag....

I mange Herrens år har mennesker kæmpet for at overleve her. Alligevel har først keltere og vikinger, dernæst skotter og englændere sloget om retten til at herske over øerne, der stiger op af havet i forrevne geledder ud for Skotlands nordvestkyst.

Over 500 større og mindre øer udgør tilsammen De Indre og Ydre Hebrider. Øerne er ofte indhyllet i tåge og regn og næsten altid forblæste. I dag er under 100 af øerne beboede, og på den største, Lewis, bor tre fjerdedele af befolkningen på de Ydre Hebrider.

Med sine 1.170 km² er Lewis et besøg værd, og det syntes Birthe Taagelund Justesen og hendes mand også. Birthe viste redaktøren af Tæk disse fotos, som selvfølgelig skal ud til læserne. Skriv gerne til mig med bud på, hvilket materiale, der tækkes med....?

DANMARKSMESTER I TÆKNING

Tæk har bedt årets mester fra Skills fortælle, hvordan det føles at komme dertil – Allan Hansen fra uddannelsesudvalget indleder

TEKST & FOTOS: PATRIK ENGMAN & ALLAN HANSEN

Skills i år satte ny rekord med 40 deltagende håndværksfag, og 55.000 mennesker lagde vejen forbi Gigantium i Aalborg for at følge dysterne om at blive Danmarksmester. 250 lærlinge var i konkurrencen, og tækkefaget fik endnu en Danmarksmester: Patrik Engman fra Orø, lærling hos Tækkepartner ved Uffe Steen-Nielsen.

Vi havde 3 deltagere til årets Danmarks mesterskab for tækkelærlinge, som havde fået hver deres opgave at skulle udføre. Opgaven var en lodret konstruktion med en døråbning og en lille kvist. Opgaven skulle tækkes med miscanthus.

”Så tænkte jeg:
”Det her, det bliver da ikke vildere!”

De 3 lærlinge var lidt pressede på tiden, men de knoklede virkelig for at få løst opgaven. Desværre blev den ene af deltagerne syg efter 1 dag og måtte udgå fra konkurrencen. De 2 lærlinge som var tilbage brugte tiden fuldt ud og fik fuldført opgaven på en flot måde.

Vinderen blev Patrik Engman og andenpladsen gik til Nikolaj Hoel. Vores stand var som altid velbesøgt og folk beundrede faget (de fleste kaldte det en gammel kunst).

SKILLS ER FANTASTISK

Skills er en fantastisk måde at få vist vores fag frem på, vi snakker med mange både unge folkeskoleelever, forældre og unge som er på jagt efter en uddannelse.

Vi fik en konkret henvendelse fra en ung, som var tømrer. Han ville være tækkemand, når hans uddannelse er færdig. Konklusionen på årets Skills betegner vi som en succes og vi glæder til næste år, hvor det foregår i Herning. Vi håber at der stor opbakning fra tækkefaget. Tilslut siger vi tak til alle sponsorer og al den frivillige arbejdskraft, der er blevet lagt i processen.

Og her fortsætter årets Danmarksmester, Patrik:

DM i Skills var en fantastisk oplevelse, som alle burde få lov til at prøve: bare det at man går og arbejder en hel dag, og hver gang man kigger sig over skulderen, står der en hel flok af mennesker og beundrer og følger med i alt, hvad man laver. Det er røv fedt!

Der var jo 55.000 igennem for at se alle, der var med. Det er helt fantastisk, at der er så meget interesse for de forskellige håndværk i Danmark. Man bliver presset på tid og evner, når man skal tække

Den stolte Danmarks-mester, Patrik Engman

”Man koger som bare pokker, når man står midt inde i en stor hal og er med på en af de mest fysisk aktive stande”

noget, der er næsten lodret, og med nogle rør man aldrig har prøvet før. Så der skal lige tænkes en ekstra gang.

Man koger som bare pokker, når man står midt inde i en stor hal og er med på en af de mest fysisk aktive stande, der er. Så når vi kom hjem sad vi en time og snakkede, så lidt tv og så ellers bare i seng. Vi boede på et hotel alle dagene under Skills med morgenmad på hotellet og middag-/ aftensmad i nogle lokaler i Gigantium-hallerne.

Dét at vinde Skills er kæmpe stort for mig og en helt speciel oplevelse at sidde og høre ens navn blive sagt i højtalerne. Man tænker lidt ”det kan da ikke passe”, men så går man op og henter sit diplom og sin pokal. Så tænkte jeg: ”Det her, det bliver da ikke vildere.”

Carlo F. Christensen A/S

ALGEBEHANDLING GJORT NEMT

Brug vores ergonomiske lanser og sprøjte

Med et ryghæng til lanserne, designet specifikt til formålet, minimeres arbejdsbyrden ved algebehandling af stråtag. Vælg mellem lanser i kulfiber eller glasfiber. Sprøjten er drevet af en 3 hk. benzinmotor og har en tankkapacitet på 125 l., der gør den ideel til opgaven.

**SPRØJTE + GLASFIBERLANSE
FRA 21.995,- EX MOMS**

Vi leverer byggematerialer af høj kvalitet til tækkemænd og stråtagsejere

8638 7666

www.carlofchristensen.dk

VI HAR ET GODT TILBUD

Køb en annonce, kom ud til 100.000 husstande og få 200 temaaviser om stråtag til personlig markedsføring – et tilbud, det er svært at sige nej til

TEKST: JØRGEN KAARUP

ILLUSTRATIONER: FRILANDSLIV OG JØRGEN KAARUP

Bladet Frilandsliv har i to år lavet tema om stråtage, og nu får den hele armen, når bladet den 30. maj uddeles til lidt mere end 100.000 husstande på landet: Et indstik i bladet handler *kun* om stråtage og tækkemænd og rummer gode historier om ændrede afstandskrav, billigere forsikringer og viser eksempler på moderne byggeri med stråtag. Nogle af stråtagets rigtig gode venner fortæller om fordelene ved den type tag.

Alt i alt er det en enestående mulighed for et salg fremstød til fordel for både dit firma og hele branchen. Derfor en opfordring til at bakke op og blive annoncør. Jo flere annoncer, desto flere sider i tema-bladet. P.t. regner vi med, at temaet om stråtage bliver på 28 sider.

Omkring 20 tækkfirmaer sagde ja til at annoncere, da dette spændene PR-projekt blev præsenteret på årets seminar i Hadsten. Det er stadig muligt at komme med i flokken.

Frem til 20. april kan du kontakte Straatagets Kontor, hvis du ønsker at benytte tilbuddet om direkte markedsføring. Så bliver du sendt dig videre til Frilandslivs annonceafdeling, som også tilbyder at lave annoncen for dig.

SOM ANNONCØR FÅR DU:

- 200 eksemplarer af tema-avisen, som du kan dele ud til potentielle kunder, altså lave personlig og direkte markedsføring
- 300 klistermærker eller visitkort efter eget valg med dit logo, navn og kontakinfo, som du kan hæfte på / vedlægge de blade, du deler ud
- Udformet din annonce efter eget ønske. Denne annonce må du bruge i anden sammenhæng, f.eks. i den lokale ugeavis
- Adgang til at få dit firmanavn og budskab ud til 100.000 husstande over hele landet, dem, der er registrerede jordbrugere

ANNONCEPRISER:

3.000 kr. for 1/8 side, 5.000 kr. for 1/4 side,
8.000 kr. for 1/2 side og 13.000 kr. for en helside.

MELD DIG FØR DIN KOLLEGA:

Ring til Jørgen Kaarup, tlf. 21 25 91 88 eller
send en mail til joergen@kaarup.eu

Bladet Frilandsliv har fået nyt og moderne design, og den 30. maj vil et ekstra tema-blad om tækkebranchen blive uddelt sammen med bladet, som såkaldt indstik.

Vær med som annoncør og til at lave direkte markedsføring ved at gi' bladet til nye, mulige kunder.

TEMA ERSTATTER TÆK 2, 2017,

Bladet Frilandsliv med mindst 28 siders tema om stråtage udsendes til alle de adresser, der får bladet Tæk. Det sker tirsdag 30. maj, så i begyndelsen af juni dukker temaet op hos alle tækkemænd i Danmark og Sverige, alle 3 F tækkesvende og en række arkitektfirmaer og andre, der normalt får Tæk. Tæk 2, 2017, udgår og erstattes af et elektronisk nyhedsbrev. Fra Tæk 3, pr. 1. oktober er Tæk tilbage i normal gænge.

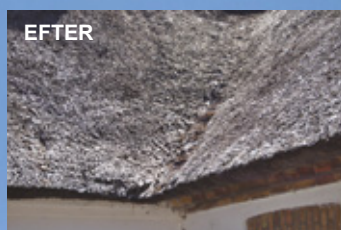
Carlo F. Christensen A/S

BESKYT KUNDENS STRÅTAG MOD RÅD

Tilbyd behandling med Algefri N og fjern alger og mos

Stråtaget på billederne er over 40 år gammelt

Alger og mos nedbryder stråtag, da de forhindrer stråtaget i at tørre op. Et fugtigt stråtag vil rådne. Ved behandling med Algefri N Proff, fjerner man algevækst på stråtaget. Mos kan ikke vokse på stråtaget uden alger. Efter behandling med Algefri N Proff kan mosset let fjernes, og stråtaget tørre op.

AlgeFri N ProFF
Eneste godkendte
og dermed lovlige
algemiddel

20 L. DUNK
FRA 794,- EX. MOMS
(VED KØB AF 24 DUNKE)

Vi leverer byggematerialer af høj kvalitet til tækkemænd og stråtagsejere.

8638 7666

www.carlofchristensen.dk

SKOVEJERENS MASKINHUUS

Erling Edlund er en bygherre i særklasse og som nybagt skovejer på Lolland har han bygget et flot maskinhus med stråtag

TEKST: JAN HESSELBERG
FOTOS: GERT JØRGENSEN
FRA ERIK MØLLER ARKITEKTER OG JAN HESSELBERG

Som skovejer skal man pleje og vedligeholde sin skov, og derfor har man ret til at have en bolig uden bopælspligt – og naturligvis et maskinhus til de nødvendige maskiner og grej. Erling Edlund startede med at bygge maskinhuset, som har fået det mere idylliske navn "Strandladden". Helt retfærdigt, for bygningen ligger 50 meter fra havet og er bygget, så det mest muligt falder ind i skoven og naturen.

Erling Edlund har taget sine faste byggepartnere med til Lolland, så arkitekten er som altid i Edlunds projekter Arkitekt M.A.A. Gert Jørgensen fra Erik Møller Arkitekter. Gert er sammen med Erling Edlund taget til Høvænge Skovene for at mødes med TRÆ's udsendte skribent – det giver altid lidt mere at få tingene fortalt direkte uden mellemled, og det betyder også at man bedre forstår baggrunden for byggeriet.

Strandladden rummer maskiner og grej som er nødvendigt til at pleje og vedligeholde skoven – og bygningen har derfor indvendigt et bærende skelet af stålpær, der hviler på punktfundamenter. I loftet er der to langsgående H-bjælker i stål, der skal bære en kran senere hen. I gavlen mod havet er der indrettet et "Velfærdsrum", med et lille tekøkken og toilet/bad. Disse rum er hævet ca. en meter i forhold til gulvet i laden og man har derfor et fantastisk udsyn ud over havet med direkte fugleflugtslinje til Rostock.

ALT ER SPECIELT FREMSTILLET TIL STRANDLADEN

Vinduer, døre og portrammer er udført i kalmarfyr hos Ebbe Nielsen A/S, Herringløse, Roskilde – alt med en flot finish – ifølge Gert Jørgensen i en sådan grad at man ikke har haft behov for tætningslister i vinduerne – de lukker bare tæt. Vinduerne er kobled med et-lags glas udvendigt i kitfals og en termorude indvendigt.

Det har været Erling Edlunds og arkitektens intention at Strandladden skulle se ud som om det var en gammel bygning, der blot er blevet renoveret. Facaderne er udført med lodret træbeklædning i kalmarfyr og tuja – en på to, hvor en – med båndkniv afbarket – granstamme flækkes og monteres over mellemrummet på de savskårede fyrplanker.

De nederste tre vandretgående planker i Strandladdens facader er med mellemrum for en naturlig ventilation af rummet bagved, der er uopvarmet.

Stråtaget er udført af tækkemand A' Øllebølle Tæk, der her næsten er nabo til byggeprojektet. Mønningen er monteret med "kragetæer" af eg. Skorstenen har Gert Jørgensen tegnet specielt til Strandladden og den bolig der er undervejs. Skorstenen er nederst lodret for tæthed – og har øverst en svag spidsning for ikke at virke for dominerende i forhold til det meget smukke stråtag. Det er lykkedes rigtig godt.

PORTENE

De store porte er et kapitel for sig – højden var givet af de maskiner der skal ud og ind i maskinhuset – logisk nok. Men Erling Edlund vil ikke bare have en automatisk ledport. Så Gert Jørgensen har tegnet de smukke porte med masser af finish. Solide som bare pokker, og når portene er lukket fremtræder facaden som en smuk helhed.

Døren til den opvarmede del af Strandladden findes bag en smal port med samme udtryk som de store dobbeltporte til maskinerne og her finder man en dør der manifesterer første linje i salme nr. 84 i "Den Danske Samlebog" – der lyder: "Gør døren høj, Gør porten vid". Døren er nemlig ligeså høj som portene – der er brede – for ikke at bryde linjerne i facaden. Og der er gods i døren, mærker man tydeligt, når man åbner for at gå ind i forrummet/værkstedet til den opvarmede del af Strandladden. Her er der et værkstedsbord med skruestik – men ikke en hvilken som helst bordplade – en kraftig planke i lærk og forstærket med galvaniseret kantjern.

VELFÆRDSRUMMET

Der er trapper op til toilet/bad og til selve velfærdsrummet, Trapperne er også lavet hos Ebbe Nielsen sammen med dørene til toilet/bad og velfærdsrummet. Går man ind til velfærdsrummet kommer man først til tekøkkenet med låger fremstillet af egetræ, der tidligere har været en del af et gammelt bindingsværk. Erling Edlund har nemlig en forkærlighed for genbrug af byggematerialer – det støder man på adskillige gange. Både bygherre og arkitekt synes at det giver god mening at træ har flere "liv" og at det at en bygningsdel har haft et andet "liv", gør at huset / bygningen får et bredere perspektiv – der er så at sige historie i vægge og gulve. Gulvet i velfærdsrummet er teglsten, der er købt fra andre nedrevne huse og står ubehandlet.

Vinduerne i kalmarfyr var egentlig tænkt malet hvide, men nu står de i natur – er naturligvis blevet lidt mørkere i træet, men smukt ser det ud. Langs ydervæggene er der op til vindueskarmen et panel i egebrædder – det er igen egebjælker fra gammelt bindingsværk, der er skåret op og monteret løst – øverst op i en not under vinduesplader og vægglister, der går hele vejen rundt langs ydervæggene – og nederst med et lille stykke velcrobånd. Meget utraditionelt – og rustikt og med et smukt farvespil i det gamle egetræ, der her har fået nyt "liv".

MEN DER ER MERE...

Erling Edlund stopper ikke med Strandladen. Nu er der plads til maskiner og grej så de 200 hektar skov kan passes og plejes. Men skovejeren synes der manglede en bolig, selvom der hørte et gammelt bindingsværkhus til Høvænge Skovene. Ejendomsmægleren, der solgte herligheden, skrev: "Helheden i skoven fuldendes, af sommerhuset, "Strandhuset", beliggende kun få meter fra havet, med en formidabel udsigt ud over Østersøen, og med skoven som nabo til de tre andre sider. Alene beliggenheden, direkte ud til havet, gør ejendommen helt exceptionel".

Beliggenheden er ganske rigtig få meter fra havet og med en mangeløse udsigt i 180 grader. Hvilket er yderst sjældent at have. Men huset var nok nærmest en håndværkertilbud i bedste fald, så Erling Edlund satte Gert Jørgensen i gang med at tegne et nyt bindingsværkhus som bolig. Kommunen gav lov til at bygge i samme linje som det gamle hus, så nu er håndværkerne i fuld gang med at bygge et "nyt" hus – nyt i citationstegn, fordi der også her indgår en masse genbrug af materialer. Det nye Strandhus er dog trukket lidt længere ind fra havstokken.

HÆDRET MED PRIS FRA GULDBORGSUND KOMMUNE

Strandladen stod færdig i 2015 og fik kort efter velfortjent hæder i form af en arkitekturpris som Guldborgsund Kommune har stiftet. Hvert år uddeles prisen i forskellige kategorier og Strandladen fik prisen i kategorien "Nybygning og tilbygning". Borgerne i Guldborgsund kan alle stille forslag til hvem der skal modtage prisen.

I bedømmelsesudvalget sad:

- arkitekterne Dan Cornelius og Birgitte de Neergård udpeget af Akademisk Arkitektforening,
- museumsdirektør Anne Højer Petersen udpeget af Guldborgsund Billedkunstråd,
- fra Teknik- og Miljøudvalget, Peter Bring Larsen og Lis Magnussen,
- entreprenør Peter Jensen fra Dansk Byggeri Lolland-Falster
- borgmester John Brædder

Begrundelsen for at tildele Strandladen prisen var følgende: "Funktionel, moderne brug i et traditionelt arkitektonisk udtryk, og en interesse for og et kompromisløst valg af lokale naturmaterialer, som bygherre og arkitekt tydeligvis er fælles om."

Læs mere om
prisuddelingen her.

Scan QR koden med
mobil eller Ipad

EN BLANDING AF GENBRUG OG NYT

De store granitfliser er hentet fra Tyskland – murstene i tavlerne er fra Sæbyholm ligesom de toppede brosten. Sæbyholm var i stærkt forfald og stod tomt – måske fordi det er det svært at få udlejet et stort hus som Sæbyholm, der oprindeligt var en hovedgård til et gods.

Erling Edlund og arkitekt Gert Jørgensen tager hvert år på adskillige "udflugter" med det formål at finde gamle bygningsdele og materialer der kan genbruges. På en af disse ture kom de forbi Sæbyholm, hvor man netop var ved at rive nogle huse ned. En del af materialerne var solgt videre, men det lykkedes alligevel for Erling Edlund at købe murstenene, de indvendige døre og sokkelsten. Murstenene er nu anvendt til tavl i bindingsværket i huset. Dørene skal genanvendes i boligen. Gulvet – som er teglsten fra andre nedrevne huse

ligesom i velfærdsrummet i Strandladen – er her slebet let så ujævnheder fjernes og derefter er det sæbevand og knofedt og ikke andet.

Limstenene, som er anvendt til de indvendige skillevægge er genbrug fra Himmerland – lidt usædvanligt – for der er ellers nok af limsten på Stevns og videre ned. Selve bindingsværket er nyt og fremstillet af nyindkøbt egetræ på værksted og nummereret som man brugte dengang, så transporteret ned til byggepladsen og samlet. Franske låse er benyttet til at samle de vandrette bjælker, så der har været brug for det ypperste i tømmerfaget. Alt er tappet sammen – ingen søm eller skruer. De flotte sokkelsten er også fra Sæbyholm, men de er skåret i dybden så de kun er 15 cm dybe.

BYGNINGSREGLEMENTET SKAL OVERHOLDES

Boligen er et nyt hus og skal derfor overholde det gældende bygningsreglement. Bagved er der en indermur – en sandwich på 400 mm i letbeton med isolering i midten. Det giver en ganske tyk ydervægskonstruktion, så Gert Jørgensen har tegnet huset med skrå lysninger for større lysindfald. Vinduerne er ligesom i Strandladen kobledede med termoglas inderst og sprossede etlagsglas yderst. I Strandhuset skal vinduerne males hvide, så de har fået den første grundmaling på Ebbe Nielsens værksted. Tømmeren og snedkeren i gang med at fremstille trappen fra stueetagen til første sal, inklusive håndlister og balustre til gelænder.

Stråtaget er også her udført af samme tækkefirma, men her er rygningen udført som "Lollandsk Rygning" hvor stråene bøjes ind over hinanden og efterfølgende lag syes også sammen så rygningen er tæt.

Erling Edlund regner med at det nye Strandhus står færdigt til maj 2017. ■

Danmarks mest solgte

F350H

Fuchs

AVANT
600

AVANT
STALDKAT

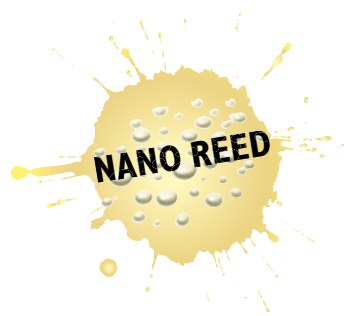
Fra 13 hk – 68 hk
Bredde fra 79 cm
Stor løftekapacitet fra 800 kg.
Lille egenvægt fra 800 kg.
Brugte på lager fra 50.000 kr.
Over 100 forskellige redskaber
Den perfekte medhjælper
Finansieringseksempel:
20% udbetaling – 20% rest
kun **36,00** kr. pr. dag.

**Salling
Maskinhandel A/S**

Jylland – Fyn ☎ 86 95 75 22 Sjælland ☎ 59 65 60 37
www.salling-maskinhandel.dk

Reethandel

E. Prosman b.v.

Prosman Reed + Windows
P.O. Box 3079
NL - 2800 CD Gouda - The Netherlands
Telefon : 0031 - 182 - 37 22 72
Telefax : 0031 - 182 - 37 47 20
E-mail : info@prosman.com
Internet: www.prosman.com
Warehouse Germany:
Am Alten Werk 56
D-21406 Melbeck (near Hamburg)

Prosman Reet + Fenster
Postfach 3079
NL - 2800 CD Gouda - Holland
Telefon : 0031 - 182 - 37 22 72
Telefax : 0031 - 182 - 37 47 20
E-mail : info@prosman.com
Internet: www.prosman.com
Lager Deutschland:
Am Alten Werk 56
D-21406 Melbeck (Nähe Hamburg)

We have weekly arrivals of containers with reed from China in Hamburg for possible delivery to Denmark.

Direct deliveries or deliveries with our truck with crane of:

- Reed from Hungary, Rumania, Ukraine, Austria, Turkey and China.
- Wire, heather, sheets, windows, copper & galvanised chicken wire, tools, copper or ceramic ridge tiles etc.

Wir haben wöchtentliche Ankunft von Container mit China Reet in Hamburg für eventuelle Lieferung nach Dänemark.

Direktlieferung oder Lieferung mit unserem Kran-LKW:

- Reet von Ungarn, Rumänien, Ukraine, Österreich, Türkei und China.
- Draht, Heide, Planen, Gaubenfenster, Kupfer und Verzinktem Masschendraht, Werkzeug, Kupfer oder Ton Firstziegel usw.

Med venlige hilsner,
Fam. Prosman

Rekordantal til seminar

TEKST OG FOTO:
JØRGEN KAARUP

Det 16. fagseminar blev endnu engang en succes for udbredelse af viden og godt socialt samvær

”Det er s’gu da dumt at skrive sådan”, lød det fra tækkemand Morten Kjær, da formanden for Dansk Tækkemandslaug i sin præsentation sagde, at et veludført stråtag holder i 50 år.

Det førte til lidt debat frem og tilbage på endnu et succesrigt seminar, der løb af stablen på Den jyske Haandværkerskole i Hadsten den 20. og 21. januar. Med 73 tækkemænd samlet blev der igen sat deltagere rekord på dette 16. seminar i rækken.

”Vi skal levere topkvalitet, bedre tage og bedre service end østeuropæerne”, var Henrik Henriksens replik til kritikken af at sætte det veludførte stråtags levetid til 50 år. Og da der er tale om en såkaldt ”teknisk levetid” under en række forudsætninger, så lød det til, at de fleste kunne gå med til, at det veludførte stråtag holder i 50 år.

MEGET AT KLAPPE AF

Der var meget at klappe af, fordi afstandskravene er halveret for brandsikrede stråtage, siden sidste seminar blev holdt. En mere præcis forklaring af, hvad det betyder og hvordan det udmøntes i praksis bliver en del af den nye Tækkevejledning, som får titlen ”Veludført Stråtag”.

Heri vil især tegninger hjælpe på forståelsen, for der er stadig mange – både tækkemænd, rådgivere og kommunale byggesagsbehandlere – der kommer i tvivl om, hvordan de nye regler udmøntes i praksis, når der f.eks. er flere stråttækte bygninger på samme grund.

Og, når den tid kommer, vil Straatagets Kontor udgive en pjece, både elektronisk og på papir, så vi for alvor kan få udbredt budskabet om, at stråttækte ejendomme, brandsikret med f.eks. Sepatec, nu kan bygges tættere end nogensinde før. Men foreløbig afventer arbejdet både færdiggørelsen af den nye branchevejledning, Veludført Stråtag, og et nyt bygningsreglement.

SOCIAL DUMPNING

Et indlæg fra Allan Kok fra Skat om ”social dumpning” blev betydelig mere interessant og til tider lige frem morsomt, fordi Allan Kok viste sig at have humor og evne til at sætte statsapparatet i et passende distanceret lys.

I år er der lavet 8 nationale aktioner på byggepladser, og så sent som dagen før seminaret havde en polsk tækkemand haft aktionsgruppen på besøg. Det er Arbejdstilsynet, politiet og Skat, der sammen står for aktionerne, men Skat er hæmmet af, at den nuværende regering har besluttet, at Skat ikke må gå ind på privat grund. Det må kun Arbejdstilsynet.

Allan Kok opfordrede til, at man anmelder mistanke om urent trav til myndighederne. 8.700 virksomheder er kontrolleret i perioden 2012

– 2016, og det har givet ekstra skatte- og momsindbetalinger på i alt 765 millioner kroner. På det seneste er antallet af medarbejdere væsentligt reduceret, så politisk er indsatsen mod såkaldt social dumpning prioriteret ned, siden Lars Løkke blev statsminister.

Certificeringen er sat i gang, og der er nu 6 tækkefirmaer, der er godkendt og dermed certificerede: Tre på Fyn, et i Jylland og to på Sjælland. Ordningen vil hele tiden blive udviklet i samarbejde med de tækkemand, der bliver certificerede. De to laugsformænd opfordrede på seminaret til, at flere melder sig, fordi også det kan være med til at lægge distance til østeuropæiske konkurrenter og få kunderne til at vælge danske, certificerede tækkemænd.

GANG I UDDANNELSEN

Henrik Dalsgaard fra skolen kunne oplyse, at Leif Tarp stopper 1. april, og at han afløses af Jan E. Larsen. Og, heldigvis, kommer der flere og flere tækkelever på hovedforløbene, så det ser ud til, at indsatsen for at få flere lærlinge ind i faget er ved at lykkes.

I år kommer der ikke færre end 16 tækkesvende ud fra skolen. En fantastisk udvikling efter meget lave elevtal for blot 5 år siden.

I uge 12, slutningen af marts, skal en håndfuld hovedsagelig ældre tækkemænd op til svendep prøve. Det er de såkaldte erhvervsuddannelser for voksne, som har fristet erfarne tækkemænd til at tage et forløb på skolen, som afsluttes med dimission, altså svendebrev (forhåbentlig til alle) fredag den 31. marts kl. 16.

Af andre interessante indlæg på seminaret skal kort nævnes Finn Gulds afrapportering om de 27 dage, som man i regi af Dansk Tækkemandslaug har fulgt siden 2001. Tage, tækning og type tagrør er registreret og tjekket ad flere omgange. Den korte konklusion er: Grove rør, blødt opspændte og gerne også skæve rør, giver de bedste tage, i hvert fald hvis man med bedst mener med længst levetid. Det handler om at lufte taget igennem, så det tørrer hurtigst muligt. Straatagets Kontor fortalte om sine varierede projekter og arbejder, som ikke skal refereres her. Genlæs evt. artiklen ”Blæksprutte på branchekontoret” i Tæk 4, fra december 2016, hvori der er redegjort for kontorets mange aktiviteter.

En mini-workshop med Keld Pedersen fra Jørand afsluttede lørdag seminaret. En meget konkret og brugbar anvisning på, hvordan man bedst opsnører gipsbuer blev fulgt med stor interesse og var helt sikkert brugbar.

Næste år er der plads til flere overnattende, for da har Den Jyske Haandværkerskole bygget flere værelser til sine elever. Vel mødt til seminaret i januar 2018.

PROFF TÆKKESTOLE

I ALUMINIUM

3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12 trin

&

RUSTFRI

KROGE

Med lige eller buede kroge

Lige kroge: 34, 32, 30, 28, 26, 24 cm.

10 % RABAT

ved køb af 8 eller derover

WWW.PATISCOPE.COM SALES@PATISCOPE.COM

SÆLGES

- Kvalitets tækkerør
fra Ukraine og Kina

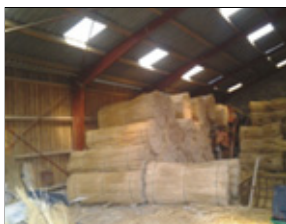
- Egen import af tækkerør
- Bedste kvalitet af rør
- Stor faglig viden

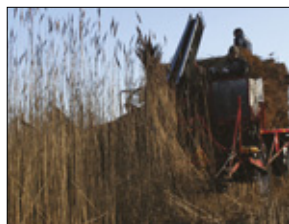
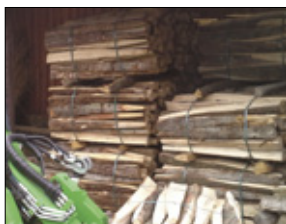
*Tækkefirmaet
Karsten V. Hansen*

www.straataekning.dk • Tlf. 40 45 22 35

Tækkerør og kragetræer sælges

45 års erfaring med høst og rensning af danske kvalitetsrør med egne maskiner

Bjarne Hansen

bh-glarmester@mail.dk

23 33 9518

www.bh-taekkeror-langhalm.dk

Et naturligt produkt TØRRET ÅLEGRÆS

sælges til rygninger og isolering

Leveres i rundballer eller
på bestilling i småballer

**IB UNGERMAND
JENS WEDELE**

**61386724
40723506**

Vi har i mange år forsikret familierne Nielsen, Madsen & Pedersen o.m.a. - *hvad med din familie?*

HVIS DU REJSER
UDENLANDS,
BØR DU HAVE EN
PRIVAT
REJSEFORSIKRING

- Vi kan forsikre alle
- til konkurrencedygtige priser!
- ID-sikring mod identitetstyveri er gratis
meddækket på Familiens Basisforsikring 2
- Landsdækkende personlig service
- Stort lokalt kendskab med 24 timers service
- Fleksibelt nicheselskab - *kundeejet*
- Full service, også med
SOS-rejseforsikring-verden og AP Pension
- Familiens Dyreforsikring
- også med hunde- og kattesyge
- I mere end 100 år unik service og
produkter til *jordens folk*

Stråtag er også vores speciale

Vi kan forsikre alle!

- klik på:

www.garfors.dk

HOVEDKONTOR

Struergade 24

DK-2630 Taastrup

Tlf. +45 43 71 17 77

Fax +45 43 71 36 16

www.garfors.dk

E-mail: gaf@garfors.dk

NOGET OM BRANDMÆRKNINGSORDNINGEN

– OG LIDT MERE

AF TORBEN LINDEGAARD JENSEN,
FORMAND FOR FORENINGEN STRAATAG

Foreningen Straatag har nu efterhånden eksisteret i 21 år og har i dag et medlemstal på over 800, og er sammen med Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur og Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring klart de største foreninger, der virker for vor fælles bygningskultur.

Vi har i foreningen et glimrende samarbejde med mange tækkemænd, som vi jo har et naturligt interessefællesskab med. Dette gælder i særlig grad i forhold til de ældre stråttækte bygninger, og vi har igennem de sidste ca. 15 år været meget aktive med henblik på at skaffe såvel kommunale midler som private fondsmidler til smukke, men "trængende" stråttækte bygninger. Det er faktisk blevet til over 50 ejendomme i denne periode, og det er kommet tækkebranchen til gavn.

Også brandproblematikken er vi fortsat meget involveret i, men vi finder det lidt underligt, at der både i beredskabssystemet og blandt tækkemænd generelt er et meget mangelfuldt kendskab til brandmærkningsordningen.

Brandmærkningsordningen blev for ca. 15 år siden etableret som et samarbejde imellem Topdanmark A/S, Rockwool A/S og Gyproc A/S. Formålet med ordningen er at gøre det tydeligt, når et stråttækt hus er brandsikret, da brandsikringen jo er af helt afgørende betydning for valget af slukningsmetode i tilfælde af en brand. Dette har vi i de seneste år set markante eksempler på. I Møgeltønder blev et stort stråttækt bygningsanlæg reddet på grund af en brandsikring med Sepatec, hvilken man kunne læse om i dette blad for nogle få numre siden.

Ikke lang tid forinden nedbrændte et brandsikret hus på Lange-land fordi brandvæsenet anvendte en forkert slukningsmetode. Slukningsmandskabet vidste ikke, at det var brandsikret og den hårdhændede slukningsmetode forårsagede, at der blev slået hul i brandsikringen, hvorved ilden fik ekstra næring. Det kunne have været undgået, hvis huset havde været brandmærket, og så havde det nok været reddet.

I sin korthed går brandmærkningsordningen ud på, at husejer efter at huset er blevet forskriftsmæssigt brandsikret:

- modtager et certifikat fra den tækkemand, der har udført arbejdet og derved står inde for, at brandsikringen er udført korrekt.
- ejer kontakter Foreningen Straatag og betaler brandmærkningsgebyret på enten kr. 155 (hvis man er medlem) eller kr. 350 som "ikke-medlem".
- herefter fremsender Foreningen Straatag 3 stk. brandmærkater til husejer med en anvisning af, hvordan disse iøjnefaldende mærkater bør placeres.
- på www.foreningen-straatag.dk – under Praktisk info > Brand > Brandmærkningsordning > Adgang for Brandvæsen – kan man læse mere om ordningen og se adresserne på de brandmærkede huse.

Vi mener at det burde være en selvfølge, at alle tækkemænd kendte denne mulighed – og orienterede deres kunder, når en brandsikring var blevet gennemført. Det er der heldigvis mange som gør, og glædeligvis er der også en række tækkemænd, der har indarbejdet brandmærkningsordningen i deres kundepleje. Men alt for mange kender ikke til ordningens eksistens.

I Foreningen Straatag har vi som beskrevet ovenfor den opfattelse, at vi har naturligt sammenfaldende interesser med tækkebranchen, og på den baggrund føler vi også, at langt flere tækkemænd burde være medlem af Foreningen Straatag. Naturligvis kan der nu og da forekomme enkelt-sager, hvor vi ikke enige. Men det burde der også være plads til.

Foto: Lone Bolther Rubin

GULD til Tang-Tørven

Tang-Tørve og tang-ruller til stråtags-mønstre har nu rundet to sæsoner og klarer sig fortsat godt – nu har produktet fået guldniveau i miljøcertificering

TEKST OG FOTO: BODIL ENGBERG PALLESEN, TEKNOLOGISK INSTITUT, AGROTECH

Advance Nonwoven A/S har i samarbejde med Teknologisk Institut og Læsø Tangbank udviklet to nye byggeprodukter af ålegræs.

Tangtørve er et nyt alternativ til tagmønning, og tangisolering er udviklet for at skabe et bæredygtigt alternativ til mineraluld, men med alle de samme egenskaber. Udviklingen er støttet af et program under Miljøstyrelsen, MUDP.

Incitamentet med at bruge tang-tørven er, at den er lettere at arbejde med end andre mønstre, og det holder længere end for eksempel lyng, der er meget udbredt. Nu er der også fuld tredjepartsverificeret dokumentation for bæredygtigheden i kraft af to Cradle to Cradle certifikater på henholdsvis GULD og SØLV niveau for tang-tørve og tangisolering. Cradle to Cradle er den mest ambitiøse miljøcertificering i verden og meget anerkendt i byggebranchen og inden for cirkulær økonomi.

Tængemand Henning Johansen, Læsø og Bodil E. Pallesen, innovatørerne til det nye produkt, fortæller om erfaringerne med Tang-Tørve og -ruller og om hvordan tækkebranchen har taget imod produktet. Foto: Lone Bolther Rubin.

Nærbillede af Tang-Tørvene som mønning på det stråttækte hus i Feldballe ved workshoppen. Mønningen har fået en lys hvidliggrå nuance, som også kendes fra Læsøtangtagene, og matcher stråttættet nydeligt.

Ved en nylig afholdt workshop i februar om isolering og mønning med tang-batts af ålegræs mødte mere end 30 personer op for at høre om og se produkterne anvendt dels som isolering i et ECO-housing-hus ved Lyngsbæk på Mols og som mønning på et stråttækt hus i Feldballe, også beskrevet i TÆK, nr. 4. 2016.

100 % genanvendelig

Ved workshoppen blev certifikater for cradle to cradle certificeringen overrakt. Dokumentationen kan bl.a. bruges til at opnå point ved bygningscertificeringer som fx DGNB og LEED. Certificeringsniveauet er desuden meget højt, og tangmønningen har som det første danskproducerede produkt opnået certificering på Guld-niveau" fortæller Annette Hastrup fra Vugge til Vugge.

< *Direktør Annette Hastrup fra konsulentvirksomheden Vugge til Vugge ApS overrakte certifikaterne til direktør Flemming Werk fra Advance Nonwoven på Møllerup Gods i fredags flankeret af Bodil Pallesen fra Teknologisk Institut til venstre og Henning Johansen fra Læsø Tangbank til højre.*

For at opnå GULD er en række bæredygtighedskriterier skulle overholdes:

- Det er lavet af et fornybart materiale og indeholder ingen skadelige stoffer
- Det er 100% genanvendeligt til fremstilling af nye tangbatts og kan dermed indgå i den cirkulære økonomi
- Det bliver produceret ved hjælp af 100% vedvarende energi og lavt energiforbrug
- Det genererer ikke spildevand
- Det lever op en række krav om social ansvarlighed

Erfaringerne med tang-tørvene har nu rundet to sæsoner og innovatørerne til det nye produkt står på mere fast grund når produktet anbefales som et smukt alternativ til traditionelle mønninger med lyng eller halm. Projektgruppen håber de kommende år vil give plads til flere stråttage mønnet med Tang-Tørv eller Tang-ruller – og endnu flere tækkefolk får mod på at anvende nye materialer. Det er fortsat Carlo F. Christensen A/S, som forhandler tang-tørv og -ruller. ■

DER TÆNGES PÅ LIVET LØS

I år får yderligere 4 ejendomme på Læsø nyt tangtag, og Straatagets Kontor står for formidlingen, som nu også handler om verdens bedste CO₂-opsamler

TEKST: JØRGEN KAARUP

FOTO: LÆSØ MUSEUM

I 2016 fik tre ejendomme nyt tangtag, og i år bliver det til yderligere fire, hvis alt går vel, og der kan skaffes tilstrækkeligt med ålegræs fra Møn, Bogø og Tærø i Storstrømmen ved Sjællands sydøstlige hjørne.

Det er nyt, at der nu også hentes tang op fra stranden på Tærø, som indtil slutningen af 1950'erne var blandt de bedste steder at hente ålegræs. Men med øget efterspørgsel til både isolering, tangtørv til mønninger og til Læsø tangtage er der behov for at øge den relativt lave produktion af ålegræs.

Syddansk Universitet har ellers leveret et utrolig godt argument for øget anvendelse af ålegræs i byggeriet: Ålegræs er simpelthen verdens bedste opsamler af skadeligt CO₂, i hvert fald i Thurøbund, hvor forskerne har målt.

"CO₂'en bliver bundet på havbunden, så vi får begravet noget af det kulstof, som ellers ville komme op i atmosfæren", siger professor Marianne Holmer fra SDU til DR.

Hun fortsætter:

"Vi har kigget i Europa, Canada, USA, Japan og Korea. Thurøbund ligger tre gange højere end de andre steder, hvad angår binding af CO₂ havbunden".

Samtidig er to studerende fra arkitektskolen i København ved at lave afgang, master-projekt, om etablering af et nationalt forskningscenter for tang på Læsø.

Andrines Hus var den første ejendom i 100 år, der fik helt nyt tangtag. Det var i 2012. Her ses Andrine foran sit hus, der som så mange andre bærer navn efter en kvinde, fordi Læsø engang var "Kvindernes Ø".

Alt i alt sker der mange spændende ting omkring centrum i begivenhederne, som igen i år er det genoplivede håndværk, tængning. Straatagets Kontor har medvirket til produktion af to film om Læsø tangtage og er i øjeblikket ved at lægge sidste hænder på første etape af en særudstilling på Museumsgården. Den skal fortælle historien, både om fortiden og om nutidens brug af 31 millioner kroner til renovering af de helt specielle tanghuse.

Afsender: Straatagets Kontor, Store Torv 9, 8000 Aarhus C

Her er 4 af tækkebranchens
"grand old men" forevigtet på både
det første og måske også sidste job,
de er sammen om at udføre.

Fra venstre mod højre:
Allan Rahbek,
Jens Greve (bagest),
Erling Bach Petersen og
Carlo F. Christensen

tæk

1 • 2017
STRAATAGETS KONTOR